

(Innehåller sid. 257—288.)

Pietisten.

Fyrationdeandra årgången,

innehållande

Betraktelser öfwer Guds ewiga frälsningsråd.

Sednare delen.

fjerde häftet.

Juli 1883.

Stockholm,
tryckt hos A. S. Normans Boktryckeri-Affiebolag,
1883.

Kære Broder!

Du säger, att det är många, som tycka, att det är illa, att jag icke "tagit steget ut" i fråga om en kristens helighet. Derpå kan jag icke annat svara, än att jag will blixta stående vid min Guds ord. Endast genom att blunda för en stor del af detta ord kan man komma på de tankarne, att intet syndigt finnes qvar hos en kristen.

Jag såg för en tid sedan uti en tidning det framställas såsom en willfarelse, att helgelsen skulle vara ett framsteg hos en kristen. Ty, hette det, Jesus är den troendes helgelse. Man tror sig med detta göra saken mycket evangelist. På samma sätt kunde man då säga: Det är en willfarelse att säga, att frälsningen består deri, att den troende är personligen frälst, ty Jesus är den troendes frälsning; det är orätt att säga, att friden består deri, att den troende personligen har frid, ty Jesus är hans frid. Jag hörde engång en hel predikan, som gick ut på att wijsa, att friden icke är i de troende, utan att de äro i friden, emedan Jesus är deras frid och de äro i honom!! Detta allt är nu ingenting annat än en ny upplaga i något annan form af den läran: Det är icke jag som är rätsfärdig, utan Kristus, som är min rätsfärdighet, han är rätsfärdig i mitt ställe, han älskar, han beder, han ångrar, han fruktar Gud o. s. w. i mitt ställe. Om han nu bor i mig eller sitter på Fadrens högra hand, det går på ett ut, ty i hvilketdera fallet som heldst är det icke jag, som är rätsfärdig, helig, from, icke jag som älskar o. s. w., utan det är han, som är och som gör — allt utom det som han skulle göra, då han af Fadren fick det uppdraget att göra mig helig, ren, rätsfärdig, from o. s. w. O broder, må Gud göra osq nyktra! Det är mänskans personliga återsättelse till Guds likhet, som är Kristi embetes ändamål. Och likasom det, att han är min frälsning, will säga, att han är den, som frälsar mig; så will också det, att han är min helgelse, min rätsfärdighet, min frid, min salighet o. s. w. intet annat säga, än att han är den, som gör mig helig, rätsfärdig, salig, gifwer mig frid o. s. w. Detta är så enfelt, att ett barn tan taga derpå. Derom har jag också många gånger talat i Pietisten.

Din fråga, huru man skall kunna skilja en Guds och Kristi församling från en mänslig sekta, är en mycket viktig fråga. För min del tror jag, att hon bäst besvaras så här: Der du ser en församling, i hvilken de troende äro församlade till ett, dersför att de äro troende, dersför att Kristus är allas deras lif, och der således hvor och en är välkommen, som tror på Jesus och will följa honom, så långt han förstår, der ser du en Guds och Kristi församling. Men der du ser en församling, der troende äro samlade till ett dersför, att de hafta den och den läran gemensam, och der man alltså från sin gemenskap utstöter dem, som icke hafta samma uppfattning, men som ändock lefva i Kristus och äro upptagna i hans gemenskap, der ser du en mänslig sekta. Och om den sekten än kan wijsa, att den i det yttersta är ordnad så lika som möjligt med de apostoliska församlingarna, så har hon dock bara skället gemensamt med dem men icke kärnan.

I Apg. 2: 41 står verkligen icke ordet "församlingen", utan det står endast: Och tillkommo (eller: tillades) på den dagen omkring tre tusen själar. Sammalunda är förhållandet med v. 47 enligt de bästa handskrifterna. Der står ordagrant: Men Herren tillade dem, som frälsedes, dagligen till det samma.

Huruvida en af werlden anordnad gudstjenst kan vara en rätt gudstjenst, det beror enligt min uppfattning uppå, huru den skötas. Jag will anföra ett exempel. Såsom lärare i skolan håller jag hvarje dag med skolungdomen en kort morgongudstjenst med sång och bön, läsning och kort utläggning af Guds ord. Jag tror, att jag deri kan på ett rätt sätt tjena Gud, så att han har behag dertill, och det har aldrig stört mig, att denna gudstjenst är anordnad af staten genom skollagen.

"Att aldrig läsa mänskostripter utan bara Guds ord" synes väl i början vara ett godt råd, men det är icke så. På samma grund borde man också gifwa kristna det rådet att aldrig höra mänskors predikan, ty om man hör, hvad de predika, eller läser, hvad de skrifwa, så går det på ett ut. O broder, vi behöfva lära den ene af den andre, vi behöfva hjälpa åt hvor med sitt ljus. Äfven här gäller att inbördes tjena och låta sig tjenas. Der många ljus äro tillsammans, der kan det wara mycket ljust. Men det må man se till, att man icke för mänskors stripter eller predikningar försummar Guds ord.

Angående frälsningen från wreden i Rom. 5: 9 skall du kunna få en god betydning i Ef. 26: 20, der Herren säger: Gack in, mitt folk, i dina kamrar och slut dörren igen efter dig. Göm dig för ett ögonblick, tilldeq wreden går förbi! Ty si Herren skall utgå från sitt rum för att hemföka jordens innebyggare för deras ondsko. — Wreden gäller den gudlösa werlden, och innan wredesdomen bryter ut öfver henne, skall Herren Jesus taga undan sitt folk — aldeles såsom han tog undan Noach, när wreden gick öfver den gamla werlden i floden, both när wreden gick öfver Sodom, Israels folk när wreden gick öfver Egypten, lärjungarne när wreden gick öfver Jerusalem o. j. w.

Hvad angår dem som säga, att det icke behöfves några församlingar, må man endast hänta derpå, att apostlarne öfverallt bildade församlingar. Apostlarne skulle således icke hafta wetat, hvad som behöfdes! Huru skall man för resten, om ingen församling finnes, bärta sig åt med frälsarens bud, att om en felande broder icke will låta sig rätta genom enskild förmaning, så skall man säga det åt församlingen? Jo visserligen är det godt och enligt

med Guds ord och har hans wälsignelse med sig, att de troende hålla till sammans såsom en från verlden afslild Guds församling. Att inom en Guds församling mångahanda svårigheter kunna uppstå, det är nog sann, sådant inträffade äfwen inom de apostoliska församlingarna, men aldrig se wi, att apostlarne för den skull föllo på det rådet att icke bilda några församlingar eller att upplösa dem, som woro bildade. I stället bådo de och förmånde och bestraffade, på det att det orätta måtte warda rättadt. Och för os är det nog säkra att följa deras exempel.

Huru de kristna böra förhålla sig till goodtemplarrörelsen, derom är min enskilda mening, att de böra befördra deß verksamhet, hwad de kunna. Att menniskor warda nyktra, är godt, äfwen om de icke warda troende, och till allt godt böra de troende lemma sin medverkan. Sålunda böra de kristna för egen del vara absolut nyktra och icke låta sig i den delen öfwerträffas af goodtemplarne eller genom sitt exempel motverka denna nykterhetsverksamhet. Blifwa troende predikanter fallade af goodtemplarne att hålla nykterhetsföredrag, så böra de göra det. Att de kristna för goodtemplarnes nykterhetsfester upplåta fina bönehus på tider, då de annars stå lediga, det tror jag och är godt, förutsatt att festerna i öfrigt gå anständigt till. På goodtemplarnes titlar, band och grannläter må ingen stöta sig, om man och kan le deråt såsom åt andra barnsligheter. Man ser ju äfwen andra på fina bröst bärre allehanda band och grannläter, hvilka fallas ordnar, och det ena kan vara just så godt som det andra. Goodtemplarnes hemlighetsmakeri kan man såsom kristen ogilla och beklaga, men det hindrar icke, att man kan intressera sig för och befördra deras nykterhetsverksamhet. Och att goodtemplarne på ett alldeles utomordentligt sätt och med en exemplöös framgång gripit in i kampen för nykterheten, det kan icke nekas.

Blir det deremot fråga om, huruvida en troende kristen bör ingå såsom medlem i goodtemplarorden, så kan jag för min del icke annat än afädra derifrån. Dels anser jag, att det nämnda hemlighetsmakeriet icke är öfverensstämmande med den troendes ställning såsom kristen. Det må ju, såsom jag nyß sagt, icke förhindra honom att befördra goodtemplarnes nykterhetsverksamhet men väl hindra honom att såsom medlem sluta sig till orden. Dels tror jag, att en kristen öfwer hufvud icke räder till för både den kristna församlingen och goodtemplarorden utan blir twungen, att antingen försumma de kristna sammankomsterna eller och ordensmötena. Erfarenheten har äfwen wisat detta, och hon har wisat, att hwad som då vanligen blir försummadt, är de kristna sammankomsterna. Hwad följen deraf blir, är dock lätt att förstå. Att dock ur en kristen församling utesluta någon för det, att han är goodtemplare, synes mig vara alldeles orimligt. Endast dem, som lefwa i synd, skall man utesluta, och man kan omöjligt med sanning säga, att det att vara goodtemplare i och för sig är att lefwa i synd. Wisar det sig, att den kristen, som ingår i goodtemplarorden, affaller från Kristus, då må han för den skull uteslutas men icke för det, att han är goodtemplare.

Sådan är nu min mening om denna sak, och jag framställer den till hvar och ens beprövwande. Må Gud leda hvar och en med sin Ande i allt, hwad han företager!

Att en kristen begagnar spritdrycker är opassande. Det gifwer dock ett dåligt exempel. Om dock så är, att han själv icke fångas så, att han värder en slas af begärelsen, kan dock af hans exempel en annan (ja kanske hans egen son) ledas till att börja bruка dessa drycker, och han kanske fångas af dem. Tänk om det skulle vara vid ditt bord, i ditt hus som någon ledes in på en väg, som förde honom ned i dryckenkaplastens elände! Må Gud bewara dig! Därför — absolut! Det är gagneligast för din kropp och för din själ och för hela din omgivning samt gifwer det bästa och mest kristliga exemplet. Och äfwen utan särskilt bud böra de kristna fara efter allt, som är godt och bringar wälsignelse.

Hvar det står skrifvet, att menniskan har arfhynd, frågar du. Jo, det står skrifvet på samma ställe, der det står att hon har två ögon, eller två öron e. d. All erfarenhet visar det. Det är ett förhållande, som genomgår hela naturen, att det, som födes, är af samma befolkning som det, som föder. Till följd deraf ärfwas ej blott anlag för lekamliga sjukdomar (såsom lungrot, fallandesot o. d.) utan äfwen andliga anlag. Man kan ärfwa ett godt förstånd, ett godt minne, man kan ärfwa anlag för musik, för studier o. s. w. På samma sätt ärfwas äfwen syndiga anlag och det icke blott den allmänna syndigheten utan också särskilda syndiga böjelser, hvilka äro hos föräldrarna mer utpreglade. Detta är, hwad hvar man ser, såsom man t. ex. ser, att solen är rund, eller att menniskan har två öron o. s. w. Och denna medärsda syndighet är just hwad som kallas arfhynd. Äfwen från den mäste menniskan fullkomligt renas för att kunna ingå i himmelen; ty i himmelen inkommer intet, som är besmitteligt.

Afwen till nästa jul ämnar jag, om Gud will, utgifwa kalendern *Ansgarius*. Omfånget och priset blir det samma som från början. Requisitioner kunna när som helst inrändas till Pietistens expedition, Stockholm.

Nu farwäl igen! Gud wälsigne dig med rik nåd för sitt namns skull.

Gefle den 20 Juni 1883.

P. W.

Pietisten

Kostar för år 1883 1 krona 25 öre, postbefordringsavgiften deri inberäknad. Prenumeration kan ske på alla postanstalter äfvensom direkt hos Pietistens Expedition. Prenumerantsamlare, som ställa till prenumerationer, erhålla två friexemplar, de som ställa femton, erhålla tre o. s. v., men de måste då prenumerera direkt hos Expeditionen.

~~Wilja~~ Deras för två eller flera häfta Pietisten aldeles gratis, så behöva de blott förena sig och ställa dem prenumerationer hvar samt insända prenumerationens avgiften till Pietistens Expedition, Stockholm. Prenumeration bör ske så fort som möjligt. Penningarna böra insändas antingen genom rekommenderadt bref eller postanvisning.

Använd postanvisning i stället för att inlägga silwer- och kopparpengar i breffluverten.

Af Andra godtköpsupplagan

af

Bibel

översättning

utgiven 1878, af

Kongl. Bibelkommisionen,

finnes ännu ett antal osålda exemplar att tillgå. Subskription upptages fortfarande efter samma pris och vilkor som för första upplagan, nemlig:

4 kronor per exemplar i skinnband med guldsnitt och 3 kronor 50 öre per exemplar i skinnband utan guldsnitt. När minst 10 exemplar reqireras på en hand, nedsättes priset med 50 öre pr exemplar.

Desutom finnes ett mindre antal bundet i mjukt skinnband till pris af 5 kronor och i mjukt band med kläffar för 8 kr. netto.

För att underlätta bokens ytterligare spridning, bewiljas åt fända subskribentsamlare, som sådant önska, tre månaders betalningsanstånd vid reqvisition af andra upplagan.

Reqvisitioner torde ju förr desto hellre sändas till

Aktiebolaget A. L. Normans Förlags-Expedition,
Stockholm.

Andra tillöfta upplagan af Guds rike och församlingen.

Bidrag till

Läran om de yttersta tingens och den tillkommande verldsalderen

af
P. Waldenström.

Pris: 50 öre.

"Smärtornas man". Af P. Waldenström. Pris: häft. 1: 40; v. b. 1: 75; flotb. 2: 75.

samt

"Ansarius", kalender för 1882, första årgången. Pris: 1: 50.

"Ansarius", kalender för 1883, andra årgången. Pris: häft. 1: 50; flotb. 3 kr.

Reqvisitioner sändas till
Pietistens expedition,
Stockholm.